

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
WERKGELEGENHEID, ARBEID EN
SOCIAAL OVERLEG

Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk

Advies nr. 184 van 29 mei 2015 betreffende de tariefregeling externe diensten preventie en bescherming op het werk

I. VOORSTEL EN MOTIVERING

Dit advies wordt op eigen initiatief gegeven.

II. ADVIES VAN DE HOGE RAAD TIJDENS DE VERGADERING VAN 29 MEI 2015.

De Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk (Hoge Raad) vraagt om de volgende uitgangspunten en de concrete uitwerking ervan te verwerken in de regelgeving m.b.t. de tariefregeling van de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk (D168bis).

Concreet houdt dit in:

- Een aanpassing van artikel 40, §3 van de Welzijnswet
- Het uitvaardigen van een KB tot wijziging van het KB van 24 april 2014

De leden van de Hoge Raad zijn van mening dat een tariefregeling met vijf tariefgroepen het meest geschikt is om de reële situatie van de verschillende activiteitensectoren te benaderen.

Welke van deze forfaitaire bijdragen de werkgevers verschuldigd zijn, wordt bepaald door de activiteiten die zij uitvoeren en de prestaties die de externe diensten voor dat soort activiteiten leverden.

De aard van de activiteiten bepaalt het blootstellingsprofiel van de werknemers en of hiervoor, naast de collectieve preventie op het niveau van de onderneming, ook een individuele op de werknemer gerichte dienstverlening nodig is.

Deze verhouding bepaalt in sterke mate de kostprijs van de verplichte dienstverlening. Op basis van de tot op heden verzamelde informatie over de kostprijs van die (standaard) dienstverlening en het streven naar een coherente benadering van vergelijkbare activiteitensectoren worden de werkgevers daarom in de volgende 5 groepen ingedeeld. In bijlage is deze opdeling ten indicatieve titel opgenomen. Deze indeling zal de komende dagen nog het voorwerp zijn van enkele correcties omdat de tariefsimulatie leidde tot het ontdekken van een aantal anomalieën.

Op basis van deze indeling en de beschikbare cijfers m.b.t. het totaal budget uit de forfaitaire minimumbijdragen (cf. Berekeningen kabinet De Coninck, zijnde 248.398.015 euro) en de tewerkstellingscijfers (foto) op 31 december 2012 worden de vijf nieuwe tarieven berekend.

De Hoge Raad is van mening dat een voordelig tarief voor micro-ondernemingen aangewezen is om de drempel tot de toegang tot diensten voor preventie zo laag mogelijk te houden. De Raad is van mening dat een procentuele korting voor micro-ondernemingen de meest eenvoudige en efficiënte benadering is.

Als micro-onderneming stelt de Hoge Raad voor om de situatie te bekijken van elke onderneming op 30 november. Indien het aantal tewerkgestelde werknemers op dat ogenblik niet meer bedraagt dan 5, wordt voor deze onderneming het daaropvolgende jaar het voordelig tarief voor micro-ondernemingen toegepast ongeacht de eventuele schommelingen in de personeelsbezetting dat jaar. Voor de afrekening aan het einde van het jaar wordt gekeken naar de reële tewerkstellingssituatie gedurende dat jaar.

De leden van de Hoge Raad stellen voor een regeling door te voeren waarbij voor micro-ondernemingen een tarief geldt ten belope van 85 % van het tariefbedrag van de tariefgroep waarin hun activiteiten zich situeren. De externe diensten zijn in ruil voor dit tariefbedrag de normale tegenprestaties verschuldigd met inbegrip van eventuele medische onderzoeken.

De Hoge Raad is van mening dat het aangewezen is om een objectieve tariefbasis te hanteren teneinde verschillende interpretaties en invullingen door de verschillende externe diensten te vermijden. Concreet stelt de Hoge Raad voor om het aantal tewerkgestelde werknemers volgens een pro-rata tarief in rekening te brengen.

Dit hetzij door een pro-rata regeling per dag, per maand, hetzij per kwartaal. Het gaat daarbij niet om het arbeidsregime van de werknemer. Voor een deeltijdse werknemer wordt het tarief dus op dezelfde manier toegepast als voor een voltijdse werknemer. Het pro-rata tarief is verschuldigd vanaf één dag tewerkstelling in de referentieperiode.

Voor elke werknemer die in de loop van een dag, kalendermaand hetzij een kwartaal gedurende een dagdeel of meer is geregistreerd geweest als werknemer via Dimona of ingeschreven in het personeelsregister is respectievelijk 1/200, 1/12 hetzij ¼ van het jaartarief verschuldigd.

Indien ten behoeve van een werknemer een individuele prestatie werd geleverd door de externe preventiedienst is het volledig jaartarief voor deze werknemer verschuldigd.

Om zekerheid te hebben over de juistheid van de gegevens, stelt de Hoge Raad voor om hiervoor gebruik te maken van officiële cijfers (Dimona, DMFA, Trillium, ...).

De Hoge Raad vraagt om, in afwachting van een objectivering van de cijfers i.v.m. totale omzet uit de verplichte forfaitaire minimumbijdragen, de prestaties, enz., te waarborgen dat de totaalfactuur van een individuele werkgever niet hoger uitvalt dan in 2014, behoudens voor de extra prestaties die de werkgever eventueel vraagt.

De Hoge Raad stelt voor om in een dergelijke regeling te voorzien door het afsluiten van een convenant of regeling met de sector:

- waarbij in principe wordt gewaarborgd dat de toepassing van de nieuwe regeling inzake minimumtarieven op zich niet zal leiden tot significante stijgingen van de totaalfactuur voor individuele werkgevers bij gelijkblijvend volume en kwaliteit van de prestaties van de externe dienst of evenredig zal zijn aan de evolutie van het aantal werknemers en de gevraagde prestaties;
- waarbij de externe diensten zich engageren dat werkgevers, die menen vast te stellen dat hun totaalfactuur significant stijgt zonder een significante wijziging in het volume en kwaliteit van de prestaties, op eenvoudig verzoek bij de externe dienst terecht kunnen voor een gemotiveerde toelichting bij de reden van prijsstijging;
- waarbij in geval van blijvende onenigheid de desbetreffende werkgever het geschil ter bemiddeling kan voorleggen aan de commissie van advies die terzake een oplossing bemiddelt;

- dat in geval van uitblijvend akkoord over het geschil de werkgever het geschil kan voorleggen aan de vaste operationele commissie bevoegd voor externe diensten die de partijen hoort en een billijke oplossing adviseert.

De Hoge Raad stelt voor dat een convenant in deze zin wordt vastgelegd in een publiek document tussen de sector en sociale partners, de tekst ter beschikking wordt gesteld van alle belanghebbenden en hieraan door elk van de partijen uitwerking wordt gegeven in de praktijk. Mochten de besprekingen rond een convenant op korte termijn niet tot succes leiden, dan stellen de sociale partners voor om een alternatieve regeling uit te werken.

De Hoge Raad vindt het belangrijk om wat monitoring betreft, te starten met een propere lei en wenst duidelijke afspraken te maken over welke gegevens bijgehouden moeten worden en op welke wijze deze toegankelijk worden gemaakt.

De Hoge Raad neemt zich voor om vanaf de maand juni 2015 binnen de Hoge Raad werkgroepvergaderingen te plannen met onder andere vertegenwoordigers van Co-Prev en de beleidscel en de AD Toezicht Welzijn op het Werk om deze monitoring zo snel als mogelijk af te werken, en terzake een coherent voorstel uit te werken en te bekrachtigen in een advies van de Hoge Raad.

Verder stelt de raad voor om in september 2015 binnen de Hoge Raad een werkgroep met onder andere vertegenwoordigers van Co-Prev, de administratie en de beleidscel samen te roepen met een delegatie van de sociale partners van de uitzendsector om te overleggen over een aangepaste tariefregeling voor de uitzendsector die kadert binnen de nieuwe tariefregeling. Vermits de huidige wetgeving voor de uitzendsector een koppeling maakt met de wettelijke tariefregeling is een dergelijke oefening noodzakelijk.

Met betrekking tot de prestatieregeling stellen de sociale partners voor een aantal aspecten als volgt te preciseren:

- bij ondernemingen zonder geschoold preventieadviseur zijn enkel de prestaties van een externe dienst volgend op het overmaken van de identiteitsgegevens bij een formele klacht factureerbaar aan de betrokken werkgever;
- bij ondernemingen met een geschoold preventie-adviseur worden alle psychosociale prestaties in mindering gebracht van de beschikbare preventie-eenheden, ook deze waarvoor discretie werd gevraagd en de identiteit van de klager niet werd bekendgemaakt aan de werkgever. In het jaarverslag van de preventiedienst dienen de gemaakte vaststellingen, aard van de ontvangen verzoeken weliswaar te worden gerapporteerd met in achtname van de bescherming van de anonimiteit van de werknemer die om discretie heeft verzocht.

Het beleidsadvies te verstrekken aan werkgevers zonder geschoold preventie-adviseur wordt afgeleverd onder verantwoordelijkheid van een preventie-adviseur van de externe dienst. De bepalingen met betrekking tot de minimumkwalificaties van de preventieadviseur met betrekking tot bedrijfsbezoeken zoals voorzien in artikel 19 KB externe diensten blijven onverminderd van toepassing.

III. BESLISSING

Het advies aan de Minister van Werk bezorgen.

BIJLAGE

Indeling van werkgevers in 5 tariefgroepen volgens hoofdactiviteit

Hoofdactiviteit van de werkgever	Nace-code volgens RSZ (indicatief)
Tariefgroep 1	
Uitgeverijen; Productie van films, video- en televisieprogramma's, Programmeren en uitzenden van radio en televisieprogramma's	58 tot en met 60
Ontwerpen en programmeren van computerprogramma's, computerconsultancyactiviteiten en aanverwante activiteiten; Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie;	62 en 63
Financiële dienstverlening; Verzekeringen, herverzekeringen en pensioenfondsen, exclusief verplichte sociale verzekeringen; Ondersteunende activiteiten voor verzekeringen en pensioenfondsen	64 tot en met 66
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening; Activiteiten van hoofdkantoren; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer	69 en 70
Reclamewezen en marktonderzoek, Overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten	73 en 74
Terbeschikkingstelling van personeel, Reisbureaus, reisorganisatoren, reserveringsbureaus en aanverwante activiteiten	78 en 79
Onderwijs	85
Loterijen en kansspelen	92
Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel; Niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik	97 en 98
Extraterritoriale organisaties en lichamen	99
Tariefgroep 2	
Vervaardiging van kleding; Vervaardiging van leer en van producten van leer	14 en 15
Prepress- en premediadiensten – 1813	18
Exploitatie van en handel in onroerend goed	68
Architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen; met uitzondering van de subcategorieën “technische controle van motorvoertuigen – 71201” en “overige technische testen en proeven – 71209”	71
Administratieve en ondersteunende activiteiten ten behoeve van kantoren en overige zakelijke activiteiten	82
Federale overheid – 84111 Overheden van gemeenschappen en gewesten – 84112 Provinciale overheid – 84113 Overig algemeen overheidsbestuur – 84119 Openbaar bestuur op het gebied van het bedrijfsleven; stimuleren van het bedrijfsleven – 84130 Buitenlandse zaken – 84210 Rechtbanken – 84231 Overige activiteiten met betrekking tot justitie – 84239	84

Verplichte sociale verzekeringen, met uitzondering van ziekenfondsen – 84301 Ziekenfondsen en zorgkassen – 84302 Overige instellingen van de sociale zekerheid – 84309	
Creatieve activiteiten, kunst en amusement; Bibliotheken, archieven, musea en overige culturele activiteiten	90 en 91
Sport, ontspanning en recreatie; Verenigingen	93 en 94
Reparatie van computers en consumentenartikelen	95
Tariefgroep 3	
Teelt van gewassen, veeteelt, jacht en diensten in verband met deze activiteiten	01
Groot- en detailhandel in en onderhoud en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen; Groothandel en handelsbemiddeling, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen; Detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen; Het geheel van de NACE-codes 45 tot 47 met uitzondering van Algemeen onderhoud en reparatie van auto's en lichte bestelwagens (= 3,5 ton) – 45201, Algemeen onderhoud en reparatie van overige motorvoertuigen (> 3,5 ton) – 45202; Reparatie en montage van specifieke auto onderdelen) – 45203; Carrosserieherstelling – 45204; Bandenservicebedrijven – 45205; Wassen en poetsen van motorvoertuigen – 45206 en Onderhoud en reparatie van motorvoertuigen, n.e.g. – 45209	45 tot en met 47
Vervoer te land en vervoer via pijpleidingen; Vervoer over water; Luchtvaart; Opslag en vervoerondersteunende activiteiten met uitzondering van vrachtbehandeling in zeehavens – 52241 en Overige vrachtbehandeling exclusief in zeehavens – 52249	49 tot en met 52
Verschaffen van accommodatie; Eet- en drinkgelegenheden	55 en 56
Telecommunicatie	61
Verhuur en lease	77
Beveiligings- en opsporingsdiensten	80
Diensten in verband met gebouwen; landschapsverzorging	81
Gemeentelijke overheid met uitzondering van het OCMW	84
Openbaar bestuur op het gebied van gezondheidszorg, onderwijs, cultuur en andere sociale dienstverlening, exclusief sociale verzekeringen – 8412 en met uitzondering van subcategorieën OCMW, Defensie, strafinrichtingen, federale politie, lokale politie, overige openbare orde en civiele veiligheid, brandweer	84
Overige persoonlijke diensten met uitzondering van de subcategorieën “Activiteiten van industriële wasserijen – 96011”, “Beheer van kerkhoven en crematoria – 96032” en “Plaatsen van tattoo's en piercings – 96092”	96
Niet gespecificeerd	
Tariefgroep 4	
Vervaardiging van voedingsmiddelen; Vervaardiging van dranken; Vervaardiging van tabaksproducten; Vervaardiging van textiel	10 tot en met 13
Vervaardiging van papier en papierwaren	17

Drukkerijen, reproductie van opgenomen media met uitzondering van Prepress- en premediadiensten – 1813	18
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	21
Vervaardiging van metalen in primaire vorm; Vervaardiging van producten van metaal, exclusief machines en apparaten; Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten; Vervaardiging van elektrische apparatuur; Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen, n.e.g.; Vervaardiging en assemblage van motorvoertuigen, aanhangwagens en opleggers	24 tot en met 29
Vervaardiging van andere transportmiddelen; Vervaardiging van meubelen; Overige industrie	30 tot 32
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht; Transmissie van elektriciteit	35
Algemeen onderhoud en reparatie van auto's en lichte bestelwagens (= 3,5 ton) - 45201 Algemeen onderhoud en reparatie van overige motorvoertuigen (> 3,5 ton) -45202 Reparatie en montage van specifieke auto-onderdelen 45203 Carrosserieherstelling – 45204 Bandenservicebedrijven – 45205 Wassen en poetsen van motorvoertuigen – 45206 Onderhoud en reparatie van motorvoertuigen, n.e.g. – 45209	45
Posterijen en koeriers	53
Technische controle van motorvoertuigen – 71201	71
Overige technische testen en toetsen – 71209	71
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied	72
Veterinaire diensten	75
Maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting	88
Activiteiten van industriële wasserijen – 96011	96
Beheer van kerkhoven en activiteiten van crematoria – 96032	96
Plaatsen van tattooages en piercings – 96092	96
Tariefgroep 5	
Bosbouw en de exploitatie van bossen; Visserij en aquacultuur	02 en 03
Winning van steenkool en bruinkool; Winning van aardolie en aardgas; Winning van metaalertsen; Overige winning van delfstoffen; Ondersteunende activiteiten in verband met de mijnbouw	05 tot en met en 09
Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout en van kurk, exclusief meubelen; vervaardiging van artikelen van riet en van vlechtwerk	16
Vervaardiging van cokes en van geraffineerde aardolieproducten; Vervaardiging van chemische producten	19 en 20
Vervaardiging van producten van rubber of kunststof; Vervaardiging van andere niet-metaalhoudende minerale producten	22 en 23
Reparatie en installatie van machines en apparaten	33
Reparatie van producten van metaal	33
Winning, behandeling en distributie van water	36
Afvalwaterafvoer	37

Inzameling, verwerking en verwijdering van afval; terugwinning	38
Sanering en ander afvalbeheer	39
Bouw van gebouwen; ontwikkeling van bouwprojecten; Weg- en waterbouw; Gespecialiseerde bouwwerkzaamheden	41 tot en met 43
vrachtbehandeling in zeehavens – 52241 en overige vrachtbehandeling exclusief in zeehavens – 52249	52
Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn (O.C.M.W.) – 84115	84
Defensie – 84220	84
Strafinrichtingen – 84232	84
Federale Politie – 84241	84
Lokale Politie – 84242	84
Overige openbare orde en civiele veiligheid – 84249	84
Brandweer – 84250	84
Menselijke gezondheidszorg	86
Maatschappelijke dienstverlening (Maatschappelijke dienstverlening met en zonder huisvesting)	87 en 88